

AAN DE RAND

Uitgave van het
HET WERK DER DAKLOZEN v.z.w.
BLINDESTRAAT 6-8 – ANTWERPEN
Gesticht in 1939

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT 2023 | OKTOBER-NOVEMBER-DECEMBER

Nr. 200

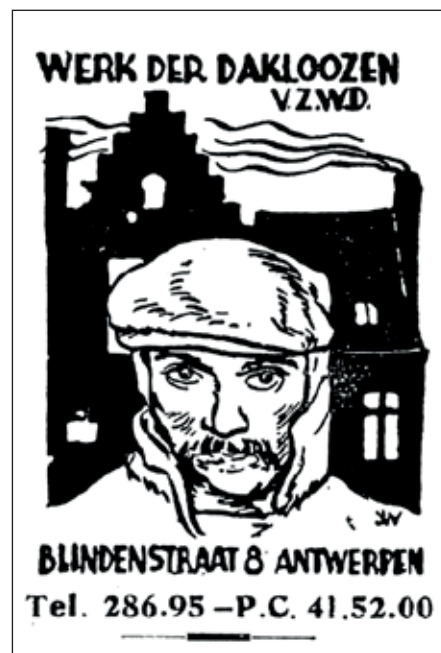
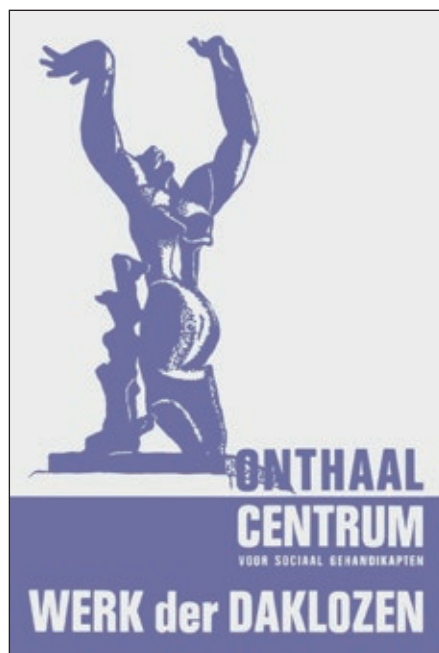
www.hetwerkdaklozen.be
deelwerking van CAW Antwerpen

bpost

PB-PP IB- 714
BELGIE(N)-BELGIQUE

KLIMAAT EN MIGRATIE

WE BEGINNEN AAN EEN NIEUW HOOFDSTUK... TEGEN DE STROOM IN!

Dit tweehonderdste nummer van *Aan de Rand* is een mijlpaal voor de vzw Het Werk der Daklozen. In de periode tussen de twee wereldoorlogen begonnen enkele vrijwilligers samen met de katholieke priester Jos Hendrickx een opvangcentrum om "mannen of jongelingen die in nood verkeren voor een paar dagen te herbergen, hen alzo te helpen naar ziel en lichaam en hen in de gelegenheid te stellen om een plaats in de stad te zoeken, zicht te vestigen, enz." Precies 85 jaar geleden - in 1939 - nam het opvangcentrum zijn intrek in de huidige gebouwen aan de Blindenstraat en werd onze vzw opgericht. Sindsdien werden er jaarlijks honderden alleenstaande mannen opgevangen...

Doorheen de tijd werden verschillende termen gebruikt om de bewoners te benoemen: 'daklozen', 'sukkelaars', 'de mannen', 'de gasten', ... Omdat men in de jaren 1940 niet graag de term 'daklozen' hanteerde, werd gesproken over het Sint-Maartenshuis. Eind de jaren zestig werd de term 'sociaal gehandicapten' gebruikt. Vanaf 1980 noemt Het Werk der Daklozen zich een onthaalhuis voor thuislozen en worden de bewoners 'cliënten' genoemd.

Een constante in de verslagen die de medewerkers maakten over haar bewoners is de nadruk op het gebrek aan een sociaal netwerk. Men stelde vast dat vele bewoners - om verschillende redenen - problemen hadden om harmonieuze relaties uit te bouwen, waardoor ze ook minder weerbaar waren voor allerlei moeilijkheden en situaties. Niet zozeer het ontbreken van een dak maar

wel van een 'thuis' is problematisch: 'het ontbreken van een duurzaam relatienetwerk dat de nodige steun biedt. De thuislozen blijken vaak de persoonlijke vaardigheden daartoe te missen en anderzijds vertoont de samenleving structurele mankementen die hiervoor een obstakel vormen'. De bewonersgroep was erg divers en weerspiegelt ook nu nog die structurele mankementen.

Onze huidige samenleving en haar politici blijken bijvoorbeeld niet bereid te zijn om voldoende sociale woningen te bouwen. Vlaams minister Van Diependaele (NVA) privatiseert de sociale woningbouw door private vastgoedontwikkelaars te subsidiëren (1). Bovendien wil hij het onmogelijk maken dat mensen zonder papieren nog een woning kunnen huren (2). Huisvesting behoort echter tot de grondrechten voor elke persoon.

Ook menswaardige opvang en integratie van vluchtelingen wil onze samenleving niet langer garanderen. Nog sterker, de staatssecretaris voor asiel en migratie Nicole De Moor (CD&V) kondigde eind augustus aan "om tijdelijk alleenstaande mannen die asiel aanvragen in België niet meer op te vangen in het netwerk van Fedasil" (3). Dit is een manifeste schending van mensenrechten. Onze overheid is al meer dan 7.000 keer veroordeeld omdat de asielopvang in ons land deze rechten schendt, zonder zicht op verbetering!

Met onze werking voor mensen 'Aan De Rand' willen we tegen deze maatschappelijke stroom invaren en hun basisrechten helpen realiseren. De fusie van onze vzw met het Protestants Sociaal Centrum die in de komende weken wordt afgerond, betekent een bundeling van

onze krachten. We verbreden ons draagvlak en beginnen samen aan een nieuw hoofdstuk. Het inloopcentrum voor daklozen - 'De noen' - zet haar werking verder op de gelijkvloerse verdieping van onze gebouwen dankzij het engagement van het CAW en van onze vrijwilligers van De Steenhouwer. Ondertussen starten we met de renovatie van de verdiepingen om er wooneenheden te maken voor alleenstaande mannelijke erkende vluchtelingen. Hiermee willen we op een positieve wijze tegemoet komen aan een acute maatschappelijke nood. In de komende maanden bieden we in samenwerking met de vzw Mondiale Werken

aan een dertigtal mannen een thuis met begeleiding.

De noodzakelijke renovatie van de elektrische en sanitaire installatie en het verbeteren van de brandveiligheid in de voorbouw om dat te realiseren, vergt naar schatting een 150.000 euro. Opnieuw nodigen we u uit op om dit project gul te steunen.

Laten we samen werken aan een warmere en gastvrijere samenleving.

Bob Cools

Voorzitter Werk der Daklozen

(1) <https://sociaal.net/opinie/matthias-diependaele-geeft-cadeau-aan-projectontwikkelaars/>

(2) <https://www.n-va.be/nieuws/matthias-diependaele-verhuren-van-woningen-aan-mensen-zonder-papieren-onmogelijk-maken>

(3) <https://www.fedasil.be/nl/nieuws/opvang-asielzoekers/geen-opvang-voor-alleenstaande-mannen>

BRIEF VAN DIKKE FREDDY

**Aan Matthias Diependaele,
minister van de daad bij het woord**

Geachte heer,

U hebt miljarden in uw schuif liggen om er huizen mee te bouwen voor de 170.000 burgers die wachten op een sociale woning. Helaas worden uw bouwplannen langs alle kanten tegengewerkt: de Chinezen kwamen met corona en Poetin is Oekraïne binnengevallen.

Bovendien liggen vele Vlaamse burgemeesters dwars. Ze gaan liever aan de slag met projectontwikkelaars die voetbalstadions en winkelcentra neerpoten dan met aannemers die sociale woningen bouwen. In Limburg zijn er nu zelfs minder sociale woningen dan een jaar geleden. Maar het zal u niet beletten om uw wachtlijst die langer is dan de langste wachtlijst die minister Beke ooit had, drastisch in te korten.

U gaat een dik half miljard uit uw schuif halen en aan privé-investeerders geven. Die gaan daar dan uit pure goedhartigheid betere sociale woningen mee bouwen dan we ooit zagen. Ze zullen hun ervaring met woonzorgcentra en forensische psychiatrische centra ten volle inzetten, want dat zijn absolute topvoorbeelden.

U hebt ook detectives ingehuurd die op een jaar tijd ontdekten dat 189 sociale huurders eigendom in het buitenland bezitten. 0,1125 procent van het aantal sociale huurders! Alstublieft! Zij kunnen terecht fluiten naar hun sociale woning en zo slinkt uw wachtlijst in één klap tot 169.811.

De volgende stap is ongetwijfeld dat uw detectives gaan onderzoeken welke eigenaars van Porsches en Maserati's optrekjes in het buitenland bezitten waar ze geen belastingen voor betalen. De logeerkamers in hun villa's kunnen uw wachtlijst verder verkorten.

U hebt nu ook dapper beslist dat de bankrekeningen en de spaarboekjes van wie op uw wachtlijst staat, grondig zullen worden nagekeken. Een alleenstaande die daar meer heeft opstaan dan wat een Volkswagen Polo met airco kost, mag het vergeten. De wachtlijst zal andermaal drastisch slinken.

Ongetwijfeld zullen nu zeer binnenkort ook de bankrekeningen en de spaarboekjes van de burgers die in de Pandora Papers staan grondig worden nagekeken. Wellicht kunnen uw bankrekeningcontroleurs minister Van Peteghem ook uitleggen hoe hij een vermogensregister voor alle Belgen kan installeren want die mens krijgt dat niet geregeld.

Intussen ben ik blij met de stappen die u alvast zet om de rijkste armen te kortwieken. Ik ga ervan uit dat ik nu pijlsnel zal opschuiven op uw wachtlijst waarop ik onlangs mijn vijfjarig jubileum heb gevierd.

Ik groet u dan ook met de meeste Hoogachting,

Fr. De Meester,

In de volksmond gekend als Dikke Freddy

'Brieven van Dikke Freddy' is een column van schrijver Erik Vlamincx. Thuisbasis van de column is het webplatform Sociaal.net

WIES ANDERSEN

(1936-2023)

De bekende acteur-quizpresentator-reportagemaker Wies Andersen is op 87 jarige leeftijd overleden. Aloïs de Bois – zoals de man echt heette – presenteerde in de jaren 70 de bijzonder populaire tv-quiz ‘De Wies Andersen Show’ op de toenmalige BRT. Wij kennen hem vooral als de geëngageerd vrijwilliger van De Steenhouwer en zijn benefietconcerten *Music for the Homeless*.

© 2012 CYLEONG.be

“Wies in gesprek met een cliënt in De Steenhouwer”

Wies Andersen werd geboren op 6 februari 1936 en groeide op in Brasschaat. Later speelde hij in Commissaris Maigret maar echte bekendheid verwierf hij met de quiz *De Wies Andersen Show*, die op de toenmalige BRT liep tussen 1976 en 1977. Op zijn hoogtepunt haalde het programma wekelijks 1,8 miljoen kijkers. Pittig detail: jaren later gaven verschillende panelleden toe dat het spel werd gemanipuleerd, zodat de goede doelen elk evenveel geld wonnen.

Eind de jaren 90 liet hij opnieuw van zich horen met het reisprogramma *Wies Anders* op VTM, waarin hij Vlamingen in het buitenland bezocht. Nadat hij zijn

televisiecarrière vaarwel zei, storte hij zich op vrijwilligerswerk. Zo was hij lang actief bij De Steenhouwer. “Als ik zie hoe mensen weggijken van armoede, dan word ik kwaad”. Daarom was hij ook zo blij toen hij bijna exact tien jaar geleden dood werd verklaard in Hautekiet op Radio 1. Voor Andersen was die enorme blunder een zegen. Hij kreeg niet minder dan vijftien journalisten aan de lijn, aan wie hij meteen het nieuws over een benefiet ten voordele van zijn goede doel kon vertellen.

EEN POSITIEF MIGRATIE- EN KLIMAATBELEID IS MOGELIJK

Er is een alternatief voor het falende defensieve Belgische en Europese migratie- en klimaatbeleid. De befaamde Britse onderzoeker en wetenschapsjournalist Gaia Vince schreef er in 2022 een opmerkelijk boek over: *'Nomad Century: How to Survive the Climate Upheaval'*.

'Nu hebben we te maken met in ieder geval een opwarming van anderhalve graad, en als we geen rigoureuze maatregelen nemen, loopt dat de komende decennia op tot ten minste vier graden. Een nachtmerrie, maar dat is waar we naar op weg zijn... Met elke graad temperatuurstijging worden ongeveer een miljard mensen uit hun leefgebied verdreven, een gebied waar hun voorouders soms duizenden jaren hebben gewoond.'

Zelfs als we uitgaan van de meest optimistische prognose, een wereldwijde temperatuurstijging tegen het einde van deze eeuw van 2,1 graden, zullen veel gebieden op aarde onleefbaar worden. Het zal betekenen dat mensen, met name zij die in de tropen wonen, gedwongen zullen worden te vertrekken. Ook naar continenten op het noordelijk halfrond. Dit gebeurt nu al, aldus Vince. 'Mensen die leven in meer aanvaardbare omstandigheden in het noorden zullen miljoenen migranten moeten huisvesten. Terwijl ze zichzelf ook zullen moeten aanpassen aan de klimaatcrisis.'

We moeten ons wereldwijd op deze massamigratie voorbereiden, stelt Vince. 'Vuur, hitte, droogte en overstromingen zullen de wereld deze eeuw drastisch veranderen. De omwenteling gaat komen. Evenals de migratie.' Dat is volgens Vince net zo onvermijdelijk als de opwarming van de aarde.

Het is volgens de wetenschapsjournalist tijd dat we anders gaan denken over migratie. Want terwijl in het zuiden hele

gebieden onleefbaar zullen worden in de komende vijftig jaar, zal in het noorden een groot tekort aan arbeidskrachten ontstaan. 'De wereldbevolking zal de komende decennia blijven toenemen. De grootste groei zal plaatsvinden in de tropen, in landen die door de klimaatverandering het meest geraakt worden. Het leefbaardere noorden kampt ondertussen met het omgekeerde probleem: een vergrijzende bevolking met een tekort aan arbeidskrachten.'

Volgens Vince zullen alle mogelijke middelen ingezet moeten worden, van kernenergie tot geo-engineering, om de klimaatverandering te verminderen. 'En we zullen een nieuwe manier van leven ontwikkelen, van voeding, voortbewegen, we zullen vooral leven in steden, in dichtere concentraties, omdat een deel van het platteland onleefbaar wordt. Daarnaast zullen we moeten leren omgaan met grote migratiestromen. We moeten over het idee heen komen dat we tot een bepaald land behoren. Dat dat land van ons is. We moeten leven in nieuwe mondiale samenlevingen.'

Niet dat dit het einde van de natiestaat zal inluiden, dat hoeft niet, denkt Vince. 'Natiestaten zullen inclusiever moeten worden, erkennen dat ze uit diverse groepen mensen bestaan.'

Migreren is normaal voor de mensheid. 'De discussie over migratie op dit moment is zo toxisch. Terwijl migratie in het DNA van mensen zit... 'Iedereen die in zijn familiegeschiedenis duikt, zal migratie tegenkomen.'

Het wordt echter steeds moeilijker voor mensen om te bewegen omdat overal grenzen zijn opgetrokken, hekken en muren zijn gebouwd en een visumplicht bestaat. In het huidige Europese asielbeleid verdrinken duizenden mensen per jaar in de Middellandse Zee, sterven in de woestijn, worden gemarteld en afgeperst in kampen in Libië, ...

‘Mensen uit het zuiden zullen hoe dan ook komen, zij willen overleven. Als we in het noorden al die mensen blijven proberen tegen te houden, zal dat veel doden, geweld en conflict veroorzaken. Bovendien: door de vergrijzing zijn hier juist mensen nodig. Dus: laten we een plan maken.’

Om deze massamigratie en hervestiging in goede banen te leiden zal er een organisatie op wereldniveau moeten worden opgericht. ‘Er is op dit moment niets wat migratie wereldwijd overziet. Op z’n minst hebben we een nieuw mechanisme nodig dat wettelijk economische arbeidsmigratie mogelijk maakt, en een veel betere bescherming voor hen die gevaar ontvluchten. We hebben een wereldwijd plan nodig. Laten we erover praten hoe we dat gaan doen.’

Vince noemt als voorbeeld de speciale EU-beschermingsmaatregel voor Oekraïense vluchtelingen. ‘Dat is geweldig. Bijna vijf miljoen mensen hebben door die opengrenzenregeling zelf hun weg in verschillende Europese landen gevonden. Ze wonen er, werken er, kinderen gaan er naar school. Het heeft de last voor nationale regeringen, gemeenten én voor vluchtelingen zelf enorm verminderd. We kunnen het dus. Het is te regelen.’

Ze ziet een soort ‘gemenebest van de mensheid’ voor zich. ‘De eerste stap die gezet moet worden is legale routes

creëren voor mensen om binnen te komen. En er moeten nieuwe steden worden gebouwd, ook in gebieden die nu nog onbewoond zijn zoals in Groenland, Scandinavië, delen van Siberië. Bij de koelere polen van de planeet, op land dat ijsvrij aan het worden is. Hoe we de wereldcrisis die we tegemoet gaan gaan aanpakken en hoe humaan we elkaar zullen behandelen terwijl we migreren, zal bepalen of deze revolutie de komende eeuw soepel verloopt of gewelddadig met conflict en onnodige doden.’

Migratie is onze way out of the crisis, herhaalt ze. ‘Het is onze kans! Het kan. Kijk naar Canada. Dat land zet in op het verwelkomen van migranten en wil in de komende jaren ruim anderhalf miljoen nieuwe inwoners aantrekken. Ook wij in Europa zouden oprecht moeten zijn over de benodigde arbeid door migranten.’

‘We kunnen pessimistisch en depressief blijven over klimaatverandering en migratie, blijven beschrijven hoe slecht het gaat, maar het is tijd om een volgende stap te zetten. We moeten een visie naar een mogelijke toekomst laten zien.

Er moet, vindt ze, een visie komen om mensen aan boord te krijgen. ‘Waar je nu ook woont, de klimaatcrisis zal jou en het leven van je kinderen beïnvloeden. Ik verwacht niet dat mensen het met al mijn voorgestelde oplossingen eens zijn, maar ik wil dat ze zich realiseren dat grote delen van de wereld onleefbaar zullen worden. En dat we daar iets mee moeten. Mensen die nu leven, onze kinderen en kleinkinderen, zullen ook in het jaar 2100 nog leven, mensen om wie we geven. Ik wil voor hen een positieve toekomst.

Dit is een ingekort artikel van Irene van der Linde uit ‘De Groene Amsterdammer’ van september 2023.

REAGEREN KAN

Hebt u vragen of bedenkingen? Wilt u gewoon uw mening of een gedachte kwijt?

U kan steeds reageren via eboonet@skynet.be.

Als u de voorkeur geeft aan pen en papier of de telefoon dan treft u ons op

Het Werk der Daklozen, Aan de Rand, t.a.v. Etienne Boonet, Blindestraat 6, 2000 Antwerpen.

Tel. **0475 26 05 70**

U KAN ONS HELPEN door ons project ‘renovatie van gebouwen WDD’ financieel te steunen.
Wij danken u voor elke gift, hoe klein deze ook mag zijn!

VOOR GIFTEN ONDER 40 EURO EN/OF INDIEN U GEEN FISCAAL ATTEST WENST, kan u storten op rekening:

Bankrekening IBAN BE 23 4127 1725 8191

van HET WERK DER DAKLOZEN, BLINDESTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN

* * * * *

GIFTEN VANAF 40 EURO KAN U (BINNEN EENZELFDE BUGERLIJK JAAR) AFTREKKEN VAN UW BELASTINGEN.

Hiervoor hebt u een fiscaal attest nodig. Dit attest kan u enkel bekomen als u stort op onze EIGEN PROJECTREKENING binnen de Koning Boudewijnstichting. De Stichting verleent de wettelijke fiscale vrijstelling aan schenkers die via onze eigen projectrekening giften doen. U kan storten op rekening:

Bankrekening BE10-0000-0000-0404

van KONING BOUDEWIJNSTICHTING, BREDERODESTRAAT 21, 1000 BRUSSEL

Mededeling: 623/3706/30039